

UDENRIGSMINISTERIET

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til
udenrigsministeren af 19. marts 2014.
URU alm.del – spørgsmål 146 stillet af Per
Stig Møller (KF)

11. april 2014

URU alm.del spørgsmål 146:

”Vil ministeren beskrive, hvordan det gik med opfyldelsen af EU’s beslutninger på det ekstraordinære EU-topmøde den 1. september 2008 efter Ruslands invasion i Georgien?”

Svar:

Efter konflikten mellem Georgien og Rusland i august 2008, blev der den 1. september 2008 afholdt et ekstraordinært EU-topmøde om situationen i Georgien. I det følgende er beskrevet de væsentlige beslutninger fra topmødet samt EU’s skridt til at følge op på beslutningerne:

- Man besluttede at gøre en indsats for at knytte Georgien tættere til EU, herunder ved at understøtte landets økonomiske udvikling – dels i form af humanitær bistand til genopbygning, dels ved at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale. Herudover ville man arbejde for at lempe visumbestemmelser, og man var klar til at indsætte en civil ESDP-observatørmmission til overvågning af våbenhvileaftalen med Rusland. Der skulle udnævnes en særlig repræsentant for Georgien. Den særlige repræsentant er siden blevet sammenlagt til også at forholde sig til Nagorno-Karabakh konflikten, hvor russerne ligeledes er aktører i kontaktgruppen. EU indledte i 2012 en visumliberaliseringsdialog med Georgien, hvor man nu har afsluttet første fase i den såkaldte handlingsplan for visumliberalisering (VLAP). Den ubevæbnede, civile CSDP observatørmmission (EUMM) blev etableret 15. september 2008 med udsendelse af mere end 200 civile observatører fra EU’s medlemslande. Missionen bidrog væsentligt til tidlig stabilisering af situationen, og har blandt andet dokumenteret russiske overtrædelser af våbenhvileaftalen. Missionen har stadig omkring 200 udsendte observatører. EUMM vil være genstand for et strategisk review i foråret 2014. Danmark bidrager pt. med 7 personer til missionen.

- Man besluttede at styrke indsatsen over for Ruslands øvrige østlige naboer ved at forstærke og udvikle det europæiske naboskabsprogram. Dette er udmøntet i tildeling af øgede ressourcer til EU’s naboskabsbistand (i alt nu mere end 15 mia. euro til EU’s naboskabsinstrument i budgetperioden 2014-2020). Politisk blev der i 2009 taget initiativ til EU’s Østlige Partnerskab, som siden har udgjort den politiske ramme for EU’s relationer til Georgien og fem andre lande i EU’s østlige naboskab (Ukraine, Moldova, Hviderusland, Armenien og Aserbajdsjan).

- Man besluttede at reducere afhængighed af energiimport. Sammen med Kommissionen ville man undersøge mulighederne for at fremme alternative energiforsyningsruter, herunder den såkaldte Nabucco-rørledning. Den planlagte Nabucco-rørledning synes ikke længere realiserbar, men Georgien er ikke stærkt afhængig af russiske energiforsyninger. Aserbajdsjan leverer derimod betydelige mængder gas til Georgien.

- Man insisterede på fuld russisk respekt for betingelserne i våbenhvileaftalen, særligt punkt fem, som er tilbagetrækning af russiske styrker til positionerne fra før konflikten udbrød. Rusland har ikke overholdt punkt fem i våbenhvileaftalen. Men har derimod indgået aftaler med Abkhasien og Sydossetien om at etablere grænsestationer langs den administrative grænselinje (ABL).